

ska analiza, uočavanje bogate uporabe stilskih izražajnih sredstava te ritmičke organizacije teksta tipičnih za vrhunac staroslavenske književnosti.

Sve navedeno ovu monografiju čini vrijednim priručnikom, korisnim u više područja znanstvenoga istraživanja. Velik je to doprinos prije svega proučavanju najstarijih staroslavenskih tekstova uopće, a pretpostavka o mogućem Metodovu autorstvu nudi nove spoznaje o ćirilometodskome razdoblju pismenosti. Studiozan pristup i detaljna višeslojna analiza kako bi se utvrdilo podrijetlo određenoga rukopisa ili zapisa trebali bi postati primjerom rada sa starim tekstovima kada činjenice o njihovu nastanku nisu poznate.

MARTINA KRAMARIĆ

Ivan PAVAČIĆ JECALIĆEV, *Staroslavenska misa Dubašnica. Notni zapisi*. Notograf Kristina RIMAN. Udruga Dubašljanski kolejani, Malinska-Dubašnica 2015., 74 str.

U okviru održavanja velikoga tradicijskog običaja na području Dubašnice na sjeverozapadnom dijelu otoka Krka u razdoblju od blagdana sv. Stjepana (Stipanje) 26. prosinca 2014. do 18. siječnja 2015. godine održani su – nakon punih 25 godina stanke – Dubašljanski kolejani. To je stoljetni narodni običaj koji se odigrava u vrijeme božićnih blagdana i novogodišnjih praznika, s osnovnim ciljem druženja, čestitanja, sakupljanja darova, pjevanja i molitve.

Prema riječima glavnoga organizatora Ivana Šabalje-Gušтина iz Porta Dubašljanski kolejani su »dio specifične nasljeđene kulturne baštine, kojom stanovnici Dubašnice dokazuju da su baštinici duge tradicije okupljanja, druženja, veselja i duhovnog blagostanja koje su naslijedili od svojih roditelja, djedova i pradjedova. Ta se stoljetna tradicija okupljanja oduvijek manifestirala u periodu od Stipanje do početka mesopusnih veselja. (...) Možemo pretpostavljati da je poticaj za organizaciju ovakvih pučkih svečanosti bila: dobra ljetina, duži mir i nepostojanje ratnih sukoba, velikih epidemija ili nesreća u godini u kojoj se narod mogao i htio zabaviti te provešeliti.«

Stoga je povodom Dubašljanskih kolejana bilo organizirano niz događanja i drugih aktivnosti od kojih možemo izdvojiti i izdavanje nekoliko izdanja koja što izravno, što neizravno imaju poveznice s ovim za lokalnu sredinu iznimno važnim običajem.

Tako je 2015. godine tiskano izdanje pod naslovom *Staroslavenska misa Dubašnica. Notni zapisi* koju je priredio Ivan PAVAČIĆ JECALIĆEV, a notografiju Kristina RIMAN. Njegovo uredništvo čine Anton BOZANIĆ (glavni

urednik), Nikola RADIĆ i Marin DAŠEK, dok su recenzije napisale dr. sc. Marija Riman i akademkinja Anica Nazor koja je ujedno bila i lektorica za staroslavenski jezik. Lekturu hrvatskoga obavila je prof. Milena Žic, a uspjeti dizajn potpisuje Mario Depicolozuane.

Izdanje je objavila novoustanovljena Udruga Dubašljanskih kolejana kojoj je zadaća i cilj, između ostaloga, očuvanje domaće dubašljanske tradicije, kulture i etnografske baštine, tj. obnova narodne nošnje, očuvanje običaja, pjesme i plesa.

Melograf i vrijedni skupljač narodnih pjesama Ivan Pavačić Jecalićev, priređivač ovoga izdanja, već je poznat kao autor niza izdanja od kojih možemo izdvojiti sljedeća: *U Dobrinju milo zvoni zvone. Zbirka notnih zapisa narodnih pjesama i plesova otoka Krka* (Rijeka: Kulturno prosvjetno društvo Ivan Matetić Ronjgov, 1982.), *Staroslavenska misa Dobrinj* (notograf Kristina Riman, Dobrinj: Krčka biskupija – Župni ured Dobrinj i Općina Dobrinj, 2001.), *Slavim te, Gospode. Vela vičernja i druge duhovne pjesme* (melografija Ivana Pavačića Jecalićeva i Ivana Matetića Ronjgova, notograf Kristina Riman, Dobrinj – Viškovo: Krčka biskupija, Općina Dobrinj, Ustanova Ivan Matetić Ronjgov, 2003.), *Lusmarine moj zeleni. Pučka glazba otoka Krka* (ur. Milena Žic, notografija Kristina Riman, Krk – Dobrinj – Viškovo – Ronjgi: Grad Krk, Općina Dobrinj, Ustanova Ivan Matetić Ronjgov, 2008.) i *Počelnica za svirku sopela i kanat po starinsku* (ur. Milena Žic, notografija Kristina Riman, Dobrinj: Općina Dobrinj, 2011.) kao i brojnih nosača zvuka (kompaktnih diskova) tradicijske glazbe.

Publikacija *Staroslavenska misa Dubašnica* na 74 stranice teksta A4 formata u mekom uvezu sadrži 19 notnih zapisa i još pet u dodatku na staroslavenskom i hrvatskom jeziku. To su sve pjesme i molitve (str. 18–57) koje se pjevaju na staroslavenskoj misi u Dubašnici: 1. *Pjevajte braćo kršćani* (pjesma u procesiji velikih blagdana), 2. *Pjevajte braćo kršćani* (sopele), 3. *Našašće sv. Stjepana Prvomučenika* (ulazna pjesma), 4. *Slava otcu*, 5. *Gospodi pomiluj*, 6. *Slava*, 7. Služba slova (zazivi i odgovori), 8. *Aleluja 2*, 9. *Věruju*, 10. Prědslovje o svetih, 11. *Svet*, 12. *Zdravo tilo Isusovo*, 13. *Zdravo tilo Isusovo* (stariji napjev iz 1962.), 14. Prije molitve *Oče naš*, 15. *Oče naš*, 16. *Aganče Božji*, 17. Blagoslov na kraju mise, 18. *Budi hvajeno*, 19. *Blagoslovljen budi Bog*. U Dodatku (str. 65–71) se još nalaze: 1. *Oče naš*, 2. *Zdravo Marije*, 3. *Slava ocu*, 4. *Bog se rodi*, 5. *Slavite Gospodina*.

Prije notnih zapisa ovo izdanje sadrži još *Neke misli o knjizi* (str. 5) načelnika Općine Malinska-Dubašnica Roberta Antona KRALJIĆA, *Riječ urednika* (str. 8–9) Antona Bozanića, omišaljskoga župnika, *Proslov* (str. 10–11) mons. Nikole RADIĆA, *Recenziju* (str. 12–13) Anice NAZOR i, dakako, *Autorovu riječ* (str. 14–17) u kojoj Pavačić Jecalićev piše: »Duboko vjerujem da ova

melografija nije tiskana za vitrine u dubašljanskim kućama, već da note u njoj sve više i sustavnije postaju živo tkivo misnih slavlja (...)».

Izdanje je opremljeno i fotografijama (Ivana Brusića-Bruje i mons. Nikole Radića) kao i kratkim poglavljem *Dubašljanske kapele* (str. 58–64) u kojem se predstavljaju sve kapele u župi Sv. Apolinara biskupa i mučenika u Dubašnici u kojima se barem jednom godišnje misi (1. Oltar Gospe Karmelske iz istoimene kapele u Bogovićima, sada župna crkva sv. Apolinara, 2. Kapela sv. Andrije /lokalno Andrij/ u Žgombićima, 3. Kapela sv. Antona Padovanskoga u Sv. Antonu, 4. Kapela sv. Ivana Krstitelja u Sv. Ivanu, 5. Kapela sv. Ivana de Matha /Matahara/ istočno od Oštrobradića, 6. Samostanska crkva sv. Marije Magdalene u Portu, 7. Kapela sv. Nikole biskupa u Malinskoj, 8. Kapela sv. Pavla u Barušićima i 9. Kapela sv. Roka u Turčićima). To sve riječju potpisuje mons. Radić – pop Miko.

Upravo ovakvo izdanje, koje svojim sadržajem i opremom nije namijenjeno samo za pokojega zainteresiranog čitatelja i potom police knjiga, već za praktičnu uporabu, jamac je održanja i daljnjega liturgijskog i glazbenog života *Staroslavenske mise* u Dubašnici – naše ne samo nematerijalne kulturne baštine već i duhovne tradicije.

TOMISLAV GALOVIĆ

VRIJEDNI PRINOSI O TREĆOREDSKOJ GLAGOLJAŠKOJ TRADICIJI

Trećoredska glagoljaška tradicija u europskom kontekstu. Tematski blok. Uredili Ivan BOTICA; Tomislav GALOVIĆ; Kristijan KUCHAR. *Radovi Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu* 47/1, 2015., 556 str.; *Radovi Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu* 48/1, 2016., 11–187 str.

Zavod za hrvatsku povijest Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu objavio je 2015. godine cijeli tematski broj svojega časopisa *Radovi* (47/1), a 2016. necjeloviti broj (48/1) s prilogima s međunarodnoga znanstvenog skupa *Trećoredska glagoljaška tradicija u europskom kontekstu – Glagolitic Tradition in European Context* koji je održan 27. i 28. rujna 2013. godine na Hrvatskom katoličkom sveučilištu u Zagrebu. Skup je održan u povodu 1150. obljetnice misije Svete braće u Moravsku, a organizirali su ga Provincija franjevac trećoredaca glagoljaša u Zagrebu, Odsjek za povijest Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za povijest Filozofskoga fakulteta